

KAINA:

Metams 5 r., pusmečiui 2 r.
60 k., 3 mėnesiams 1 r. 30
kap., 1 mėnesiui 45 k.

UŽSIENIUOSE:
metams 9 rb.; 9 mėnesiams
6 rb. 80 k., 6 mėnesiams
(pusmečiui) 4 rb. 60 k.; 3
mėnesiams 2 rb. 35 k.; 1
mėnesiui 80 kap.

SKELBIMAI:
Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilė
10 k.—Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 10 k.

REDAKCIJOS
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Sapernų g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.
REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. diena
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
5 kap.

Metai II.

Petrapilis. Birželio 12 d. 1916 m.

N° 44 (73).

Amerikos Čikagoje

Chicago, 3249 So Margan Street

„Lietuvių Balsui“

prenumeratą ir skelbimus priima p. S. T. Tananevičius. Lietu-
vių laikraščio „Katalikas“ leidėjas.

Skaitykite ir platinkite

„Lietuvių Balsą“.

„Lietuvių Balso“ kaina: nuo Birželio mėn. 1 dienos
ligi metų galo —

RUSUOSE: 3 rub.

UŽSIENIUOSE 5 rub. 50 kap.

Skelbimų kaina: Petito (smulkaus rašto) eilutei prieš tekstą 60 kap., po
teksto 30 kap.
Giminių ieškantiems: eilė 10 kap., arba už žodį 4 kap.
Amerikoje: prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 centai; giminių ieškan-
tiems eilė 10 centų, arba už žodį po 4 centus.

„Lietuvių Balsas“ eina į Ameriką, Angliją, Italiją,
Daniją, Šveicariją, Švediją ir k.

Pinigus iš paminėtų valstybių prenumeratai, skelbimams ir giminėms šel-
pti gauname čekais ir k.

994—2

Reikalingi

dori, apsukrūs ir gabūs vaikai nuo 12—16 metų

„Lietuvių Balsui“ platinti Petrapilyje.

Ateinant pasitarti dėl sąlygų, reikia turėti rekomenda-
cija, arba nors tėvų pasportas. (Vaikai pageidaujama iš
vietinių gyventojų). Užsidirbti gali 40—60 rb. per mėnesį.

Kreiptis į „Lietuvių Balso“ [Redakciją ir Administra-
ciją Sapernų per. № 9 but. 9. 1042—1

Petrapilis, birželio 12 d.

Paieškokime savo kultūros.

Visai dar neseniai mes, mokslų
ragavę lietuviai, negalėjome pakęsti
„kuliamųjų“ mašinų, vaikščiojome
„ant koncertų“, skundėmės maža eša
mus krašte „mokytojiškų“ seminarų
„dėl parengimo“ kaimo mokytojų ir
t.t. ir t.t. Iš didelio mokslo, kupini
geriausių norų, stodavom į kovą su
mūsų kaimiečiais, kad neskaudintų
mums ausų tokiomis nesąmonėmis,
kaip „motelimajai mašina“, „jestem
biuš“, brukom ką pagavę iš rusų,
lenkų, o kurs mokytesnis—ir iš kitų
kalbų. Šiandien matom, kad ta kova
su kaimiečių „nesąmonėmis“ buvo
mūsų baisiausia nesąmonė. Taigi kal-
bos dalykuose atakome.

Bet yra kita sritis, į kurią lygiai
taip pat veržiamės, protestuodami ir
propaguodami, kaip kitados į kalbą.
Tai kultūros sritis. Čia taip pat esam
užsimirę, jog kiekviena tauta tur
savo kultūrą, kaip ir savo kalbą, ta
kultūra tur savo ypatybių, kitoms
tautoms gal ir labai keistų, bet dėl
to dar ne nesąmonių.

Ir ką gi darome? Tą mūsų kul-

tūrą, visai jos neištyrę ir nebandę
tirti, pasmerkiam, o į jos vietą ne-
šam, brukam, kas ką iš kur pagavę
—viens nuo Reino, kitas iš Bavarijos,
trečias iš Valgos apygardų, pagavę
dargi ne vietoje, ne iš gyvo gyveni-
mo, nes dažniausiai tenai nebuvo, o
iš brošiūrėlių, iš kursuojančių kode-
ksėlių. Kaip iš pradžių kalbos daly-
kuose, taip ligi šiol kultūros srityje,
visi kuogeriausiai žinome, kas mūsų
gyvenime negera, kaip tai taisyti, na,
striukai tariant—kamė išganymas. Ir
dėlto kiekviena mūsų srovė taip ai-
škiai žino, ko lietuviams reikia, jau-
čiasi pašaukta atstovauti Lietuvai,
atstovauti viena, kitų nepadedama.

O tas sfinksas—Lietuva—nežino,
kurių klausyti: atkreips ausį į vie-
nų—gražiai kalba, tiek gražių norų
reiškia—klausosi, kur ir kokiais ta-
kais ves? Gi tie takai svetimi, su lie-
tuvų numintaisiais takais visai nesu-
jungti—kas drins padaryti šuolį? Ir
sfinksas—nė iš vietos. Tas pats ir su
antrais, trečiais ir t. t. Kultūros ne-
šėjai nerimauja, kaltina Lietuvą, kad
ji jų neklusos, pagaliaus kimba į plau-
kus kitiems tokiems pat kultūros ne-
šėjams, tik iš kitur savo lagaminą
atsigabenusiems.

Beje, apie ką čionai kalbu? Apie

mūsų kultūrą? Kas davė mums kul-
tūros, kur ji?

Jos, didžiūmos mūsų šviesuolių
akimis žiūrint, nėra. Nėra taip pat,
kaip nebuvo kalbos, iki mes jos ne-
pažinome. Buvo, žinoma, kalba, tik
maža kam tikusi, kupina visokių „ne-
sąmonių“. Taip pat yra dabar su mū-
sų kultūra—ji yra, tik kam tikusi?
Kokie mes ikai, kokie atai, istai, ar
kiti tokie? O nesąmonių kiek? Kai
imtum dėstyti, priešęs su kodeksėliais,
tai galo nebūtų. Reikia stebėties,
kaip ta tautelė, gyvendama tarpe vo-
kiečių, lenkų, rusų, ligi šiolei neišny-
ko, žemesniuojų gaivalu į kitas tautas
neįtūpo.

Taip, reikia stebėties, bet ir pa-
galvoti, kodėl taip atsitiko. Ar ta ser-
mėgių tautelė netur kartais nemen-
kos vertės dvasios kultūros, jei savo
šviesuolių pamesta, dargi dažnai pa-
šiepama, galėjo neištirti, neįtirti?
Apsidairykim, pasiklausykim, patyri-
nėkim! Gal senių kalbose, sodiečių
įpratumuose, dainose, patarlėse, pa-
sakose ir rasime atsakymą į šį klau-
simą. Gal tą kultūrą suvaikysim taip
pat, kaip Kriašaičių, Rygiškių Jonų
ir kitų padėdami suvaikėme brangias
mūsų kalbos „nesąmones“.

Rasim be abėjos gražios etikos ir
estetikos, gal kiek žmogaus teisių,
visuomenės gyvenimo tvirtų pagrin-
dų. Butinai rasim gražios toleranci-
jos į kitą kalbančius, kitaip manan-
čius, kitaip tikinčius, kurios mums
šviesuoliams taip truksta. Gal paga-
liaus pagausim kiek bendro realinio
pagrindo mūsų srovėms, kurios šian-
dien tiek tik teturi bendro, kad mū-
sų žmonių kultūrai yra lygiai sveti-
mos. Juk, nepažinus mūsų kultūros
elementų, jų vyriausių ypatybių, sun-
ku rasti keliai toliau tai kultūrai tin-
kamai tobulinti, kelti.

Neįtūpo.

Bežemio balsas.

Mes girdim, kad lietuviams pabė-
gėliams yra taisomi vakarai vakarė-
liai; girdim, kad lietuvių dainelės
graudina širdį. Mums pašaliniais,
kurie paliekam užmiršti, netaip skau-
dėtų širdį, jei negirdėtume, kad tai
vienur, tai kitur salė buvusi pustuštė.
Kad taip atsitinka, delto mes liūdnam
ir atsiliepiam, tie prasičokeliai, jau
nuo amžių užmiršti, visų inteligentų
ir apšviestųjų apieisti, mes nežemiškai
trobelninkai, amžino jungo vilkėjai
ir visų paniekintieji. Mūsų tėveliai
amžių vargo po kitų jungų; o mus
augino mažutėlėje trobelėje puspli-
kius ir susirietusius lig 8 metų mū-
sų amžiaus ir išleido sau duonos
pelnytį iš to surūkuso, samanomis
apaugusio lizdelio, išleido senutę
motinėle verkdama tarnauti; turėjo
leisti mažutėlius vargauti, visokio
vargo ir neturto prispausta. Taip ir
lig šiai dienai svetimą jungą velkam,
visų niekinami—tėvynėje savųjų, o
svetur svetimtaučių. Nūgi dabar vir-
sta kita gadynė: visi esam karo bai-
senybių išblaškyti po visus Rusijos
pakraščius—visi: ir bežemis artojėlis,
ir akininkas, ir inteligentas; visi šian-
dien skurstam, lygų vargą vargstam;
šiandien dar girdim mus kaltinant,
kad mes pabėgėliai tremtiniai visa
pabranginę. Taigi prašau atsiminti ir
mus vargdienius tremtinius trobel-
ninkus! Šiandien visi mes be tėvy-
nės. Argi nebūtų malonu, kad mes
visi sykiu būtume ir, iškilniomis
mūsų vargo valandomis, visi sykiu
dalyvaudume ir maloniomis tėvy-

nės dainelėmis gėrėtumėmės. Šaukia-
mės su širdgela į jus, tėvynės kele-
jai: kelkit ir mus iš amžino jungo,
lygiai glauskit prie savęs! Mus maža
kas žino ligi šiolei. Mūsų tėveliai
vos mažutėles apkerpėjusias pirkeles
turėjo, o paskutiniaisiais metais, kai so-
džiai ėmė eiti viensėdžiais, mes ir
tų netekom ir likom visai paleisti po
dangaus skliautu. Eik, kur nori, kur
kojos neša, kur akys veda, ir kokio
lenkelio prašykis, kad priglaustų
kokioje dvaro pašapėje. Ir turėjom
vargti visą amžių, kad ir Dievas žin
kokie energingi būtume. Ir vaikiu-
kų turėdamas nesvajok vargše nei
jū apšviesti, nei kokio amato pramo-
kyti! Vargas tėvams, vargas ir vai-
kams. Dar kartą šaukiu: neapleiskite
ir mūsų ir neatmeskite iš savo glo-
bos! Valstybės Dūmos atstovai lietu-
viai neužmirškite mūsų reikalų ir
tarkit, kur reikia, už mus žodį! Juk
mes esam lygūs ir tikri Lietuvos tė-
vynės tėvinainiai; karo metu mes ly-
giai liejam kraują už valstybę ir gy-
vybę aukojam, tai turim ir teisę rei-
kalauti iš tėvynės ir iš valstybės,
kad ir mes ir mūsų reikalai nebūtų
užmiršti!

Kastantinas Kairys.

Bitikas.

Rašybos vargai.

Pavasario rytas.
Iš užmiško saulutė teka...
Jos skaištus spinduliai blaškos po
medelių viršūnes.
Ramu...
Tik...
Ugi štai... beveik visų mūsų pri-
imtoji Rašyba dūlina.
Dabar—paliegusi, išdžiūvusi vargšė.
Sunkiai alsuoja...
Kažkas slopina krūtinę.
Matyti, džiova serga...
Atsisėda ant kelmo...
— „Ai, ai, ai... ai, ai, ai“—sude-
javo.
— „Kaip mane visi uja!.. Sunku!“..
Ir nusišluostė gailias ašaras.
— Nelaimė ištiko visus.
— Ir mane nelaimingą...
— Buvau visų gerbiama... Taip...
— Vilniuj, o kad ir „Šaltiny“ ir
kitur...
O dabar? dabar...—sunkūs laikai!..
— Kiekvienas kitaip...
— Ir net nenor manęs žinoti...
— Pirmiau teko pavergti didelės
daugumas sielu... Ir daug kas mane
gydė... Dabar... Dabar tenka paverkti...
— Užėjau andai mokyklon. Ir kas
ten?..
— Diktandas! Taip...
— Braukia rašo, net plunksnos
čerska.
— Aš dėpt vieną akia į vieno są-
siuvinį, į kito... Dievuliai!
— Ugi ir ten nėra man vietos!..
— Mokytojas—pažangus žmogus
— leidžia kiekvienam sava ranka ra-
šyt, na, tie ir rašo savarankiškai: vie-
toj g stato k, vietoj b—p ir antraip,
žiūrint iš kurios pusės vėjas su-
dvelks...
„O tu, ilgaplauki!“ sušuko moky-
tojas:
„Kodel čia statai p, o ne b? A?!“..
— „Ugi... ana... tas laikraštis... kaip
jis... (kaso galvą)... nepamenu... visur
taip“..
— Apsiverkiau ir išėjau...
— Bet ką jie kalti?! Jie savo „fo-
netika“ rašo... Taip...
— Ir dabar išgyt nėra vilties...

— Rodos, Cent. Liet. Kom. Kryme įgijo „sanatoriją“.
— Nors ten nusigabenus...
— O gal „Lietuvių Balse“ pasiskelbus?..
Gal kas ir pasigailėtų...
— O jeigu ne, — visai suirsiu...
Taip...
— Svetimtaučiams pajauka teksiu...
— Arti Babilio laikai...
— O aš „varkšė varkšė“...
Pakilo liginis ir nubraukė galeistų žmonių ieškotų.
3—IV—16.

Valstybės Dūma.

Birželio 3 d. posėdis.

Gegužės 31 d. pradėtas svarstyti valstiečių teisių suliginimo įstatymas buvo svarstomas toliau bendrai, dar ne atskirais straipsniais. Kalbėjo įvairių partijų atstovai, pasakydami, kaip jie žiūri į svarstomąjį sumanymą.

Jagodinskis, dešinysis spalininkas, kalba, jog visi sutinka, kad reikia įvesti valstiečių teisių lygybę. Jis tik protestuoja prieš pranešėjo Maklakovo pasakymą, kad valstiečių teisių nelygybė yra gėda rusų valstybei. Jagodinskis sako, kad valstiečių teisių nelygybė esąs toks pat istorijos padaras, kaip kad didžioje Romos imperijoje buvo vergija. Netiesa esą, kad lig 1906 m. spalio 5 d. valstiečiai negalėję eiti vidurinių, augštųjų mokyklų. Tiesa, stojant į universitetą, buvo reikalaujama, kad valstiečiai išėitų iš savo bendrijos, bet kitaip ir negalėję būti. Juk tada valstiečiai teismas dar bausdavo rykštėmis, gi kaip galima būtų leisti, kad žmogų, išėjusį augštąjį mokslą, plaktų rykštėmis. Siulomasis sumanymas tik žodžiais teteikia teisių lygybę, gi tikrai jis įveda naują civi-

linę prievartą, nes jis liepia nevalstiečių luomo žmonėms, įgijusiems buvusios valstiečių žemės, butinai įstoti į valstiečių bendriją ir atlikti visas tos bendrijos pareigas ir teisties valstiečių teisme. Bet juk gali atsitikti, kad žmogus, išėjęs augštąjį mokslą, papratęs kultūringai gyventi, galis įsigyti tokios žemės, — kaip galima esą versti tokį žmogų butinai įstoti valstiečių bendrijos nariu.

Toliau siulomasis įstatymo sumanymas panaikina 62 V. Dūmos rinkimų įstatymų straipsnį ir leidžia valstiečiams dalyvauti rinkimuose lygiai su dvarininkais. Bet juk tai esą — visai panaikinti valstiečių kuriją ir sugrįžti prie tos rinkimų tvarkos, kuri buvo pirm birželio 3 d. įstatymo. Toliau, ar galima esą atimti viršaičiams ir senjūnams teisę bausti valstiečius administratyviniu keliu. Argi tai esą galima valstiečių tarpe. Pagaliau Jagodinskis gailisi, kad negalėjęs dalyvauti atskirus straipsnius svarstant ir pertat negalėjęs ginti savo pozicijos, kurią kiti atstovai pavadino dvarininko baudžiauninko pozicija. Čia tyčia plačiau atpasakojom Jagodinskio kalbą, kad būtų matyti, kaip kai kurie dvarininkai tebežiūri į valstiečius, į jų teises, į jų reikalus.

Trudovikų frakcijos narys Kerenskis karštoje kalboje išrodinėjo, kad sumanymo pranešėjas Maklakovas ir liberalų spauda per daug jau išputę svarstomąjį sumanymą, pavadindami jį net valstiečių teisių suliginimo įstatymu. Tuo tarpu tai tik mažos valstiečių suvaržymų dalelės panaikinimas, tai tik kompromisas spalio 17 d. manifesto su bajorų tarybos nutarimais. Stolipinas, kurs 1906 m. spal. 5 d. išleido 87 pam. ist. straipsniu minėtąjį svarstomąjį įstatymą, tik vykino bajorų suvažiavimų nutarimus. Kerenskis išveda pažūrą, kad reikia vienu kartu visi varžymai — tiek luomų, tiek tautų, tiek ti-

kybų, tiek asmens — panaikinti. Siulomasis sumanymas esą tik monai, kurie trukdą dvejoję kovą su svetimuuoju priešininku ir su vidaus.

Rodičevs nurodo, kad svarstomąjį sumanymą nesą ko nei per daug augštinti, nei per daug žeminti. Ilgai kalbėdamas jis išrodinėjo, kad kova del valstiečių paliuosavimo, del lygių teisių jiems davimo yra sena. Jis primena tos kovos žymiuosius tarpus, ypač 1905 metus ir pirmąją V. Dūmą. Sis įstatymo sumanymas yra tik laipsnis į visuotinę visų piliečių lygybę, be skirtumo luomų, tautybės, tikybės.

Nuo valstiečių grupės Kolininas, atsakydamas Jagodinskiui, sako: „aš jam neatsakinėsiu, tik pasakysiu, kad baudžiauvoje mes daugiau jau nebe gyvensime. Del šio įstatymo sumanymo yra daug ginčų: vieni nori juo daugiau varžymų panaikinti, kiti — juo daugiau jų palikti, bet nuostabu, — nieks nesistengia panaikinti visus valstiečių varžymus ir padaryti juos lygiais piliečiams. Valstiečiai gerai numano tą svarbią vietą, kuri yra jiems tekusi valstybėje. Pozicijoje jie stovi pirmose eilėse, bet valstybės viduje, kovos linijos užpakalyje, jiems skiriama paskutinė vieta, čia jie laikomi paskutinės rūšies piliečiais. Po šio įstatymo turi butinai eiti kiti įstatymai“.

Čenkeli primena, kad valstiečių klausimas negalės būti išrištas tos Dūmos, kuri yra išrinkta birželio 3 dienos įstatymu. 1905 ir 1906 metais pati vyriausybė plačiau žiūrėjo į šį klausimą, negu pranešėjas ir Dūmos dauguma. Pranešėjas darė tik politiką. Bet jis neturėjo drąsos atvirai visa pasakyti. Pasitikėti nėra ko, nes vid. reik. ministerio padėjėjas jau išanksto pranešė, kad su kai kuriais punktais jis nesutinka. O kame dar V. Taryba? Čenkeli taip pat stato klausimą plačiai, reikalaujamas panaikinti visus varžymus.

Kerenskiui atsakinėjo vidaus reikalų ministerio padėjėjas gr. Bo-brinskis, kitą kartą buvęs V. Dūmos narys. Atsakęs į tai, kas paliečia jo asmenį, jis praneša, kad vyriausybė jokių būdu nesutiksianti dabar iškelti plačiai visų varžymų panaikinimo klausimą. Dabar esąs nė nepatogus laikas. Ministeriai esą užimti kitu darbu ir negali dalyvauti įst. sumanymų svarstyme.

Lig nepabaigus valstiečių klausimo, toliau buvo svarstomas paklausimas apie spaudos varžymą. Paklausime priminti karo cenzūros cirkuliarai, kuriais draudžiama rašyti laikraščiuose ne tik apie tai, kas gali pakenkti valstybę ginti, bet ir apie Chvostovą, apie Suchomlinovą, apie V. Dūmos 10 metų jubiliejų, apie Sinodo oberprokuratorių ir t. t. Pareikalauta svarstyti paklausimas skubiai. Už skubumą kalbėjo Adžemovas. Paklausimui pritarė ir trudovikai, ir soc.-demokratai. Jis priimtas didele balsų dauguma, priešinantis tik patiems dešiniams.

Birželio 7 dienos posėdis.

Visą posėdį buvo svarstomas toliau įstatymo sumanymas panaikinti kai kuriuos valstiečių teisių suvaržymus.

Dešinieji: Markovas II, Višnievskis, pradėdami kalbėti, visi pripažino, kad valstiečių teisių varžymus reikia panaikinti, bet kaip tik pakliudo tuos klausimus, kuriais valstiečiai yra skaudžiami, tuojau pasirodo, kad dešinieji jau nebesutinka jų panaikinti.

Valstiečiai atstovai: Šmiakovas, Muchinas, Čistovas, Levanidovas ir Ovsiejevas, visi vienu balsu, pripažino, kad svarstomasis sumanymas yra reikalingas, bet kad jo dar maža, kad po jo turi eiti visa eilė kitų įstatymų, kurie pagaliau turi panaikinti visus valstiečių teisių varžymus ir vi-

Iš mano atminimų.

(A. a. kun. P. Kaubrės atminimui).

Lašas po lašo krinta į juodą praeities bedugnę kiekvieno amžiaus dienos... Krinta ten, iš kur daugiau jau nebegrįš...

Ir senka, ir mažėja tas gyvenimo upelis, kaskart traukias artyn prie bedugnės kranto, prie kurio susieina dvi priešingi viena antrai sienai: Gyvenimo ir Mirties.

Upelio dugnas išklotas smailiais akmenimis, o krantai apaugę dygliuotais erškėčiais... Vienok jis bėga, mušas per akmenis, skuba, nugalėdamas visas kelyje sutiktas kliūtis; bėga, tikėdamas išsigraušęs sau geresnę vagą, bėga, kol erškėčių kelias veda jį prie juodos bedugnės kranto, kur jo laukia šaltas Mirties glėbys.

Ir prarija jį negailestingieji juodos bedugnės nasrai, apglemžia, suspaudžia sudžiūvusios Mirties rankos — ir viskas liko, kai buvė...

Jo jau nėra... Amžina Bedugnė ir šaltas Mirties glėbys sulaukė jo.

Bėgo Gyvenimo upelis srovė po srovelės, kol, pagaliau, pribėgo Mirties bedugnę ir joje pranyko...

Pranyko, kaip sapnas. Jis daugiau jau nebegrįš... Trumpas tebuvo tas kelias, bet sunkus keliauti — trumpa tebuvo ir upelio kelionė...

Šaltas Mirties glėbys neilgai telaukė jo... Jis ką tik buvo pirmą kartą prasigraušęs sau geresnę vagą, bet Mirties bedugnė nedavė jam toliaus plaukti — jį su nežmoniška ironija paglemžė jį.

Palanga... gimnazija... pirmi mokslo metai, pirma pažintis...

Maži mediniai nameliai prie upės (Ronžės), nedidelis kambarys vienu langu, staliukas prie jo, pasieniais dvi lovi. Prie sienos lentyna, knygų prikrauta, prie durų sukabinti mokinių paltai ir kepurės.

Mokinių kambarys.

— „Labas, labas“ — susisveikinom, susipažinom.

Aš kartą atėjau prie savo repetitoriaus į būtą. Jis gyveno su kitu draugu dviese, abu vienos klasės. Aiškiai atmenu, kaip jis (naujas mano draugas) mandagiai padavė savo ploną ranką ir švelniu balsu pratarė — Kaubrė.

Kaip mudu su repetitorium įėjau (vakare), jis sėdėjo prie skobnies (staliuko) ir kažką dirbo, prie lempos susilenkęs.

Paskiau, susipažinus, žiūriu — ant skobnies guli spilgutėmis prisegtas pašomojo popierio lapas, ant kurio dažais nupaišyta balta gulbė raudonu snapu, plaukia žaliame jūros vandenyje. Padarytas gražiai ir visai; man jis labai patiko, net lig šios dienos (nors praėjo jau apie 8 metus) aš jį gerai atmenu.

Ir man dažnai tekdavo ten nueiti ir pasikalbėti apie šį tą, ir naujas draugas savo būdu ir kalba man labai patiko. Tada jis buvo IV klasėje Palangos progimnazijoje. Tais metais jis ją baigė, o aš įstojau į I klasę.

Nuo to laiko daugiau jo nebesutikau. Tik kaip per sapną kažkada buvau girdėjęs, kad jis įstojęs į seminariją; gi mano repetitorius — į universitetą.

Karas... pabėgėliai... Voronežas... Yčo gimnazija... Mokinių kolekci-jos... Ketvirtadienio rytas (31 d. balandžio 1916 m.). Kupina bažnyčia moksleivių. Žiūriu, — įeina kažkoks kunigas, augštas, laibas, stačiais plaukais, išbalusiu veidu. Man dingt į galvą — matytas kažkur — o gi Kaubrė.

Aštuoneri metai, kai mudu persiskyrėva. Aš jį pažinau, nes kažkur jau buvau girdėjęs, kad jis Voroneže.

Nutariau butinai kada nors užėiti prie jo pasidalyti pergyventomis po persiskyrimo valandomis. Bet deja neteko!

1916 metų gegužės 8 diena. Buvo vakaro metas. Nuėjau aplankyti pabėgėlių. Grįžtant namo — štai pribėga viena moteriškėlė ir išsigandusiu balsu klausia:

— Ar tikrai — sveikas — kad kunigėlis mirė?

Koks kunigėlis ir kada mirė? — paklausiau, nieko nežinodamas.

— O tas, kur ateidavo pas mus: toks augštas, laibas, labai geros širdies kunigėlis; nebeatsimenu, kuo jis pavarde.

Mane kaip daužte nudaužė jos žodžiai: „augštas, laibas, geros širdies“ — juk tai kun. Petras Kaubrė. Ar gi jis būtų mirties auka tapęs!

Pareinu namo. Sutikęs privežtoją klausiu: „Bene kunigas Kaubrė mirė? — ir laukiu atsakymo, kad „ne“.

— Taip, kunigas Kaubrė šįryt mirė.

Neapsakomas gailės apėmė mane.

Kas žinojo, kad jis dar čia Voroneže tebegyvena, kas žinojo, kad mirties dalgis taip greit pakirs jo jauną gyvenimą? Kas žinojo?..

Gegužės 9 diena. Šiandien a. a. kun. Kaubrės kūną neš į bažnyčią. Nubėgau su keliais draugais į ligoninę, kur jis sirgo ir kur mirė. Žmonių prisirinko nemaža.

Maži mediniai nameliai, vienu langu. Neaugštos durys vedė žemyn. leinu... žmonių daugybė žiūri apstoję lavoną. Ilgas baltas karstas, gėlėmis ir vainikais papuoštas, guli palei langą; galvą gale dega keturios žvakės; jų traškėjimas ir liepsna, pažvelgus, veria širdį... Tylu, ramu... Vaško kvapas skleidžias po kambari.

Karstas... Jame guli velionis. Akys dailiai užmerktos, veidas mirtinai išbalęs, plaukai dailiai į viršų suukuoti, lūpos pamėlinavusios ir truputį praviros... ant jų matyti amžinas nusišypsojimas ir ženklas, paliktas kančios mirštant; rankos dailiai ant viena antros sudėtos; apdarytas

mišių rubais: raudonas su geltonais arnotas, ilga komža, ant rankos Kr. retežio ženklas.

Amžina tyla. Vieni meldžias, kiti, galva linguodami, žiūri į mirusį.

Jaunas žmogus, vos tik 24 metų, turėjo užmigti amžinu miegu!..

Žmonių labai daug, pilna gatvė... Gieda moksleivių choras. Liūdni aidai plaukia į erdves. Priešakyje baltojo augštas iškeltas karstas...

Ar čia senai, drauge, mudu persiskyrėva? Tiesa, aštuoneri metai, bet tai, rodos, lyg ir aštuonios dienos, o tu jau Amžinybės nukeliavai, palikęs šią „ašarų pakalnę“!

Nunešė į bažnyčią.

Liūdnas, pasakęs paskutinį „sūdieu“ buvusiam savo draugui, grįžau namo.

Dvi dieni buvus po „palaidojimo, nuėjau į ligoninę, kur jis mirė, pasiteirauti šį tą apie jį.

„Ak seserėle, seserėle! juk aš tik tai 24 metus tesukakau ir nuo pat gimimo dienos nė kuo nesirgau, visad sveikas buvau“ — sušukęs, galvą suspaudęs, pastarą naktį.

Visą beveik naktį giedojęs ir giedojęs, kiek jam pajėgos beleido: nusimanęs greitai mirsiąs. Atsiminęs savo motiną, seserį ir gimines. Besulaukęs tik 7 valandos ryto.

Miręs plaučių tuberkulozu.

Mirė jis tarp svetimtaučių; nebuvo prie jo mirties nė vieno lietuvių; daug ko norėjęs pasakyti, bet kadangi nieko nepasitiko, tai viskas nuėjo į kapus.

Jis minėjęs apie savo seserį, kad ji esanti Amerikoje, todėl, jei atsirastų, tai galima kreipties į kleboniją, (Воронежъ, Кольцовская ул., плебанія) į kun. Penkauskį. Pas jį paliko visi mirusiojo daiktai, kuriuos jis turėjo.

Jūros Ašara.

sai suliginti jų padėjimą ir teises su kitų luomų padėjimu ir teisėmis. Visi valstiečiai atstovai gailestavo, kad Duma per daug vėlai tesusipratusi iškelti valstiečių klausimą.

A. Posnikovas primena, kad nuo 1904 m. gruodžio 12 d., kada pirmą kartą buvo paskelbta apie valstiečių teisių suliginimą, ilgainiui to akto ruožai ėmė pamažu blyksti ir pagaliaus pavirto tuo, ką mes šiandien matome. Posnikovas daugiau sutinka su Kerensko apibūdinimu, kurį jis davė Stolipinui, negu su įstatymo paaiškinamojo rašto ir pranešėjo apibūdinimais. Po Stolipino lig šiol buvo tokia gadynė, kuri paneikė visus teises pamatus. Lapkričio 9 d. įsakymas, kuriuo visa pakrypo atgal, yra ne kas kita, kaip eksproprijacija, kaip tai pavadino Kerenskis. Svarstomieji klausimai, sako Posnikovas, ne visiems rūpi ir ne visi juos supranta, kam ir turėtų rūpėti. Daugelis, su jais ir ir pati vyriausybė ir šio įstatymo sumanymo pranešėjas, painioja dvi sąvokas: vieną kartą žiūri į valstiečių bendriją kaip į luomo institutą, kitą kartą kaip ir nori tą žymę iš jo atimti. Paliuosuojant valstiečius, bendrijai buvo daug grynai ukių tikslų. Paskiau vyriausybė jai prisegė ir kitokių, kaip sakysim—valdymo, uždavinių. Bendras žemės valdymas Europos vakaruose, kaip šit—Anglijoje, ne tik nemažinamas, bet, aplinkybėmis leidžiant, dar plečiamas. Pirmiausiai reikia panaikinti vadinamąsias naturalines valstiečių pareigas.

Tarp kitų kalbėjo dar Fridmanas, pažymėdamas, kad šis sumanymas nėra grynai valstiečių reikalų dalykas, kad jis paliečia ir kitus sluoksnius, kad jis užgauna ir žydus, išmesdamas juos iš I straipsnio.

Muzulmonų kuopos narys *Achtiomovas* pažymėjo, kad muzulmonų grupė, nenorėdama kenkti šiam sumanymui, kad paskiau nesakytų, jog pasinaudodami juo jie panorėję ir svetimačių teises išplėsti, jie savo pataisų nesitūlysia. Bet jie pasilieka sau teisę įnešti į V. Dumą tam tikrą įstatymo sumanymą panaikinti visus svetimačių varžymus.

Kazokų atstovas Karaulovas priminė, kad kazokai dabar dar mažiau teturi teisių, negu valstiečiai, todėl V. Duma turi nesitęsdama pripažinti reikalingu, kad vyriausybė įneštų įstatymo sumanymą panaikinti visus kazokų teisių varžymus.

Iš Lietuvos.

Rusų laikraštis „Russkoje Slovo“ praneša, kad Šveicarijos Lozanoje buvęs lietuvių pasikalbėjimas.

Paskalbėjimas atvykę trys žmonės iš Amerikos, keli iš Rusų ir du, neseniai aplankiusiu užimtąją vokiečių Lietuvą, kuriuodu pranešusiu apie Lietuvos padėjimą. Pranešime randame:

- 1) kad vokiečių vyriausybė sistemingai tuština Lietuvą, kirsdama jos girias—didžiausią jos turta;
- 2) plėšianti gyventojus, rekvizuodama viską, ką tik jie turi;
- 3) neteisingai uždėjusi gyventojams didelių mokesčių;
- 4) vyriausybė varanti dirbti gyventojus be jokio užmokesnio du kartu per savaitę į dvarus, kuriuos valdą vokiečių valdžios valdininkai; tokiu būdu ji atnaujinusi praėjusią vergiją;
- 5) vyriausybė reikalaujanti, grąsindama kalėjimu, kad gyventojai sveikintų susitikę vokiečių aficerius ir kareivius;
- 6) vokiečiai reikalauja taip miestuose taip ir kaimuose steigti kareiviams paleistuvybės namus.

Išklausius pranešimo, priimta buvusi tokia rezoliucija:

„Lietuvių veikėjų pasitarimas protestuoja prieš tokių gyventojų teisių varžymą užimtoje Lietuvoje ir, kreipdamasis į civilizuotą pasaulį, prašo

apginti lietuvių tautos žmogiškumo, ekonomijos ir politikos teises“.

Konferencija išrinkusi tam tikrą nuolatinę komisiją, kuri turėsianti žiūrėti priešininkų užimtoje Lietuvoje gyvenimą, rinkti medžiagą ir ją visur skelbti.

Korespondencijos.

SOROČINAS (Poltavos gub.).

Veiverių mokytojų seminarija.

Kaip žinoma, Veiverių seminarija dėl karo aplynkybių turėjo apleisti savo kraštą ir išsikelti Rusuosna. Dabar ji yra Soročine.

Praėjusieji mokslo metai buvo žymiai sutrumpinti, kadangi pernai rudeni del stokos mokinių negalėjo pradėti laiku pamokų, o šiemet anksčiau paleido, kad mokiniai per atostogas padėtų kareivių žmonoms laukų dirbti.

Mokinių skaičius, suliginti, irgi labai mažas: buvo tik 53 mok. Seminariją baigė tik 9: 4 lietuviai, 2 rusai, 2 lenkai ir vienas vokiečiai. 5 gavo dviklasės mokyklos mokytojų teises (jų tarpe 3 lietuviai), kiti gi 4—vienaklasės. Baigusieji birželio 1 d. įstojo kariuomenėn (norintieji galėjo stoti kariuomenės mokyklosna).

Ateinančiais mokslo metais paskutiniame kurse gal bus kiek daugiau lietuvių, bet nežinia, kas bus su pirmuoju. Laikas eina, o kandidatų lyg nėra. Nežinau, kodėl mūsų intelligentai ir moksleivių globėjai neragina mokinių stoti ton vienintėlėn lietuviams vidurinėn pedagogų mokyklon. Pernai iš viso atvažiavo vos tik 8 nauji mokiniai. Reikia atminti, kad prieš karą seminarijoje tebuvo tik 6 nuošimtis svetimačių, dabar gi lietuvių skaičius labai greit mažėja. Gal kas bijo, kad čia jaunikai čia nenutaustų. Tai negalimas daktas: čia darbuojasi kun. Andziulis ir mokytojas A. Matulevičius, kurs moko lietuvių kalbos—gramatikos ir literatūros. Seminarijos mokinių nema kariuomenėn ligi 24 metų.

Šiemet istoti seminarijon bus sunkiau, kaip pernai. Pernai galima saktyti, be egzaminų galima buvo istoti, šiemet gi reikėsia tiek mokėti, kiek programa reikalauja. Taigi neužtenka dviklasės mokyklos kurso, o reikia kiek daugiau pasimokyti.

Seminarijos adresas: В. Сорочинцы (Полтав. губ.), Вейверская учт. семинария.

Ridikas.

IVAŠČENKOVO stotis (Sam. g.).

Gegužės 24 d. atvyko čia kun. P. aplankyti katalikų. Gegužės 25 ir 26 d. buvo paleisti nuo darbo visi darbininkai katalikai (Samaros Sergiaus dirbtuvės) atlikti išpažinties. Labai gaila, kad daug yra jau atšalusiu nuo bažnyčios. Nors visi buvo paleisti, bet pamaldų visai maža tešuoje: vieni šiaip kur vaikščiojo, kiti gi net gynėsi nekatalikai esą. Taip antai, dvi lenki sakėsi rusės esančios, ne katalikės.

Gegužės 25 d. mišių buvo sueję tik su viršum 20 žm., bet vakare buvo jau daugiau. Tą dieną buvo tik pamaldos, o gegužės 26 d. išpažinties. Išpažinties suejo nemaža ir kareivių. Del jų kunigas išbuvo dar ir trečią dieną, geguž. 27:

Kunigas išvažiudamas žadėjo lankytis dažniau. Dėkui jam už darbą.

O. Zabarauskas

KORSOVA (Malnova).

Užėjus karo vėsulai, mūsų tautiečiai išklaidžiojo po visą Rusiją. Nepaliko nė Korsova tuščia. Čia daugiausia yra gelžkelio tarnautojų vieta. Pabėgėlių lietuvių mūsų miestelyje yra arti 300—350 žmonių. Vienas skirtumas tarp mūsų pabėgėlių lietuvių ir kitų miestų ir miestelių,

kad tenai jie turi savo draugijas, savo kunigus ir mokyklas. Korsove, vietos klebonui padedant, kuno reikalai šiaip taip aprūpinti. Tiesa, buvo metas, kada nebuvo Latvių draugijos, ir vos vos badu nenumirėm, bet dabar jau tas krizis praėjo, gaunam pagalbos iš minėtojo komiteto. Bet dvasios reikalais esame visai apleisti. Jau greitai 2 metai sukaks, kaip išbėgome, o girdėjome vos 2 lietuviškų pamokslų kažkokių svetimų parapijų kunigų. Vietos klebonas lietuviškai nemoka ir nesirūpina visai mūsų dvasios reikalais. Lenkams kas savaitę pasako pamokslą, o lietuviams net atlaidų dienomis, kada yra aplinkinių parapijų kunigų lietuvių atvažiavusių, niekas nepasako pamokslų. Rašėm ir į Komitetą, bet ir iš ten, kodėl, nežinia, jokios dvasios pagalbos negaunam. Todėl nesistebėk, mūsų visuomenė, jei, atvažiavus į Korsovą, išgirsi negražiai kalbant apie mus. Neišgirdus per taip ilgą laiką jokio paraginimo vaikščioti į bažnyčią, mes visai atšalome nuo jos. Jei mūsų kaimynai latviai juokiasi iš mūsų, kam mes neiname į bažnyčią šventadienį, bet į kareivių gužines ir tuo lengvai ir liuosai uždirbam sau pinigų, tai kaltė, tur būt, nevisa guls ant mūsų sprando? Š. m. gegužės mėnesio pradžioje išgirdome, kad Korsovon atvažiuosias vyskupo paskirtas antras kunigas. Kai kurie pradėjo kalbėti, net kad lietuvis. Pradžiuo visų akys. Štai greitai pamatėme ir tą antrąjį kunigą, bet šiandien jis nemoka, vos tik dideliu sunkumu gali klausyti išpažinties lietuviškai, o apie pamokslą, tai nér ko nė manyti.

Todėl Lietuvos visuomenė, jei norit, kad mes nepavirstume į purvus, arba geriau, kad keltumės iš tų purvų, į kuriuos įklimpome, arba jau jau klimpstame, gelbėkit mus. Ypačiai kreipiamės į Lietuvių Draugiją su jos Dvasios Reikalų Sekcija: pasižadėję pasirūpinkit mumis, gelbėkit mūsų dvasią!

Kirminaitis

BOLOVSKAS Viteb. gub.

Lietuvių pabėgėlių čia yra apie porą šimtų. Čia darbuojasi tik 1 „Sieveropomošč“, kuri duoda visiems pabėgėliams butus, malkų ir valgiams, kas negali dirbti. Darbo čia yra. Vyras per dieną uždirba 2—4 rub., su arkliai 5—8 rub.; moteris 150 k.—2 r. 50 k. „Sieveropomošč“ turi čia dar įsteigusi 2 ligonini ir kelias prieglaudas mokyklas vaikams. Vaikus, kaip latvius, taip ir lietuvius, čia moko tik rusiškai ir latviškai. Prieglaudose lietuviams net ir kalbėti tarp savęs užginta! Užtat labai liudna, kad jaunas vaikų sielas liepia užmiršti savo gimtąją kalbą, nekėsti jos ir pratinties prie svetimos nepažįstamos kalbos. Labai malonų būtų, kad Liet. Cent. K. įsteigtų čia lietuvių prieglaudą mokyklą vaikams ir numestų nuo jų svetimačių jungą.

Apaščetis.

TVERĖ.

Geguž. 29 d. Poliakovo gatvėje gyveno iš Vilniaus gub. pabėgėlių šeimyna: vyras su žmona ir vaikais ir „praporščikas“. Aficeris, parėjęs iš bataljono, pakabino sienoje kardą ir revolverį. Šeimynos vyras, paėmęs revolverį, įėjo į kitą kambarį ir šovė pats sau į gerklę. Už trijų valandų vargšas pasimirė, palikęs tris vaikus ir žmoną.

Velioniui, sako, liudna pasidare, išgirdus kalbant apie Lietuvą. Mat čia parbėgo trys kareiviai iš nelaisvės. Jie pasakojo apie vokiečių užimtus Lietuvos kraštus. Sunku esą gyventi Lietuvoje: trobos sugriautos, miestai sudaužyti, žemė iškasinėta; kur tik eini, kur tik pažvelgsi, vis pamatysi kapus, supiltus mūsų brolių kurie ten ilsis. Pilni laukai, pilni sodai kryžių kryželių prikašiotų. O žmonės, kurie ten pasiliko, verkią ir dejuoja. Dvarus, kurių ponai yra pa-

bėgę, valdą vokiečiai. Žmonėms vokiečiai neleidžia važiuoti nei į miestus, nei iš miestų kitur. Kam yra būtinas reikalas, reikią turėti tam tikras poperis leidimas. Daug esą padirbtų siauravėžių gelžkelių, kuriais nuolat eina traukiniai. Žmonėms užginta esą ir kalbėti, kad vėl ateis rusai. Kad išgirstą tokią kalbą, vokiečiai mirtimi grasą.

O tas nelaimingasis žmogus, kuris nusišovė, buvo neseniai parėjęs iš ligoninės. Kaip išgirdo iš anų kareivių tokią kalbą apie Lietuvą, taip nelaimingasis ir sau galą padarė.

J. Baltasparnis.

Zinios.

PETRAPILIS.

Komitetas produktams pirkti. Steigiamas naujas tam tikras dentro komitetas kuris rūpinsis pirkti armijai ir gyventojams produktų. Vyriausybė laiko jį labai svarbium.

Leidžia mokyti vasaros metu. Švietimo ministerija gavusi žinių, kad keliuose vietose laudies mokyklų inspektoriai reikalauja visai sustabdyti per vasarą mokslą prieglaudose ir pradedamosiose mokyklose, įsteigtose visuomenės organizacijų pabėgėlių vaikams. Ministerija išaiškinusi, kad tokiose prieglaudose ir mokyklose galį būti mokoma ir vasaros metu, jei tik tai jų įsteigėjai pripažims reikalingu.

Mokytojams algą didina. Švietimo ministerija išaiškino mokslo apygardų globėjams, kad esą reikalinga padidinti algą penkiais rubliais nuo rugpjūčio 1 d. 1915 metų ir dešimčia rublių nuo sausio 1 d. 1916 metų ir tiems liaudies mokytojams, kurie pašaukti kariuomenėn.

Mokytojų suvažiavimas. Birželio 7 d. prasidėjo mokytojų suvažiavimo posėdžiai. Jį organizavo Petrapilio mokslo apygarda. Suvažiavime dalyvauja gimnazijų ir realinių mokyklų direktoriai, po vieną pedagogų tarybos narį mokytoją ir tėvų komitetų atstovai.

Posėdis prasidėjo švietimo ministerio gr. Ignatjevo kalba.

Mokslo apygardos inspektorius V. Korabliovas pranešė apie rusų mokyklų tautinį elementą.

Tautumas, juo nuomone, jeigu jisai gina susibendravimą su kitomis tautomis, turis būti vejamas iš mokyklų. Rusų nacionalizmas turis patraukti kitų tautų sūnus. Darbas suvažiavime pasidalinta penkiomis sekcijomis.

IVAIRIOS

Maskvos Lietuvių komitetas karo aukoms šelpti išsikėlė kitan butan. Dabar jo adresas: Tverskaja ul., M. Polaševskii per. № 7.

Kor—tas.

Austruose. Austrai šaukia kariuomenėn vyrus gimusius tarp 1895 m. ir 1899 m. Trečia dalis šaukiamųjų turėsianti 17 metų, o du trečdaliu—tik 16 metų.

Derlius Rusuose. Europos Rusuose laukiama vidutinio žieminių javų derliaus. Gero derliaus laukiama Pavolgyje, pietų Rusuose ir Ufos gubernijoje.

Estų ir Lyvų žemėse, o taip pat Vitebsko, Mogilevo, Samaros ir kitų gubernijų žieminiai javai esą blogi.

Užkaukazyje taip žieminiai, taip vasariniai javai apygeri.

Sibire daugelyje sėjamųjų gubernijų vidutiniai.

Šveduose. Vyriausybė leidusi išvežti dar 5.000 arklių. Nuo karo pradžios iš Švedų išvežta 30.000 arklių.

KARAS.

Rusų šalyje. Atkaklus mušiai į šiaurę nuo Gdomičių tebesitęsia.

Gruziatino kaimas kelis kartus ėjo iš rankų į rankas. Rusai, įsiveržę į kaimą, paėmė 11 aficerių, 400 kareivių ir 6 kulkosvydžius. Vokiečių smarkus artilerijos šaudymas ir vėl privertė rusus atsitraukti iš minėtojo kaimo.

Verončino kaimo apylinkėje vokiečiai kelis kartus puolė rusus, šaudydami didžiąja ir mažąja artilerija.

Birželio 7 d. vakare rusai ančpuoliu nuvijo vokiečius ir paėmė devynis kulkosvydžius ir belaisvių.

Birželio 8 d. Raimiesto k. apylinkėje, į šiaurės rytus nuo Varončino, priešininkas puolė kolonomis. Durtuvais vokiečiai buvo priversti bėgti, palikę sužeistų ir belaisvių. Į kairiajame sparne rusai, vydamiesi priešininką, perėjo per Sereto upę.

Generolo Brusilovo kariuomenė paėmė nelaisvėn nuo gegužės 22 d. lig birželio 3 d. 3.350 aficerių ir 169.134 kareivius, atėmė 198 armatas, 550 kulkosvydžių, 189 bombosvydžius, 119 dėžių su šoviniais, 34 prožektorius ir daug kitokios karo medžiagos.

Dauguvos upės srityje smarkiai šaudė vokiečių artilerija.

Birželio 7 d. po smarkaus artilerijos šaudymo, vokiečiai puolė rusų apkasus į pietus nuo Smurgainių. Vienoje vietoje jiems pasisekė įsilaužti į rusų apkasus, bet artilerija ir ančpuoliu jie buvo išmušti iš apkasų ir nuvyti į savo senąsias vietas. Kitose šios apylinkės vietose priešininkas buvo visur atmuštas.

Kaukazo šone. Diarbekiuro linkui rusų žvalgai šaudė turkus,ėjusius pamainyti savo sargybinius.

Mosulo linkui, Revanduzo apylinkėje, dalis rusų kariuomenės susimušė su turkų būriu ir juos nuvijo.

Bagdado linkui kazokai pastumė turkus Kolojo Šachino apylinkėje.

Prancūzų šone. Vokiečiai mėgino atsiimti savo apkasus ties Mortomo augštuma. Prancūzai atmušė.

Į pietus nuo Vo stiprumos vokiečiai užpuolė prancūzų pozicijas, bet ir čia nelaimėjo. Kitose prancūzų šono vietose tikrai artilerijos ugnis.

Birželio 8 d. naktį prancūzų orlaivių būrys numetė ant Armavilio stoties 210 ir ant Meco vakzalo 276 bombas.

Anglų ir Belgų šone nieko ypatingo neatsitiko.

Italų šone. Italai atėmė iš austrų stiprą poziciją į pietų vakarus nuo Purkės kalno. Į pietų vakarus nuo Azijagos austrai tris kartus puolė italų pozicijas Manja-Boskio kalne ir visus tris kartus buvo atmušti.

Pranešimas.

[Aleksandravo [UŽUSALIO] valsčiaus valdyba, Kauno apskrities ir gubernijos, kas turi kokių reikalų, tegu kreipiasi šiuo adresu: Aleksandrovskaio Volostnomo Pravlenio, Kovenkago užda, gor-Syzran, Simbirskaja № 74.

Valsčiaus raštininkas.
A. Rilskis.

Rukos.

Č. Sasnauskio Fondui.

per „Lietuvių Balso“ Red.

K. Alyta	1 rub. 70 kap.
Ant. Škema	5 " "
J. Kačergis	1 " "
Kl. Sulga	2 " "
Kun. Labanauskas	5 " "

Jonas Žigas	— " 50 "
Kun. Zdančukas	10 " "
Kun. Giedrys	25 " "
Šaštokas	10 " "
Inž. Ant. Breimeris	25 " "
Kun. Jokubėnas	3 " "

Viso 88 rub. 20 kap.

Tomsko lietuviai:

(Surinko ir atsiuntė V. Gelumbickis).

Kun. J. Demikis	5 rub. — kap.
J. Sideravičius	3 " "
V. Gelumbickis	3 " "
K. Pabrėža	3 " "
Kaz. Čepulis	3 " "
Kest. Čepulis	3 " "
Kun. J. Strimavičius	3 " "
A. Bružis	2 " "
A. Batutinas	2 " "
P. Dagis	1 " "
J. Gasiūnas	1 " "
Kun. I. Janulis	1 " "
A. Astrauskis	1 " "
F. Pabrėža	1 " "
K. Stankūnas	1 " "
F. Ulinskas	1 " "
V. Junčis	1 " "
Kar. J. Eidukas	— " 50 "
J. Nastaras	— " 50 "

36 rub. — kap.

Per kun. prof. Česnį.

Gust. Feterauskis	25 rub. — kap.
A. Spurga	10 " "
A. Purėnas	6 " "
prof. Al. Grigaitis	25 " "
prof. J. Naujokas	8 " "
Kun. atst. J. Laukaitis	25 " "
V. Matulaitis	10 " "
O. Rakštienė	10 " "
A. Pavalkis	5 " "
J. Glemža	5 " "
Kun. Matulionis	25 " "
Č. Petraškevičius	10 " "
J. Strazdas	3 " "
Al. Žilinskis	3 " "
Pečkauskis	2 " "
„Br. Vailok. ir B-vė“	100 " "
Draugija N.N.	500 " "

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

MOKYTOJAS JONAS EIDUKAS ieško motinos Uršulės ir brolio Jurgio Gudiškių kaim., Marijampolės ap., Suv. gub. Bobruysk, Lietuvos Komitetai. 1025—3

JUOZAS BAREIŠIS Barišių kaim., Zarasų ap., Kauno gub., noriu susirašinėti su giminėmis, draugais ir pažįstamais. Petrograd, село Алексан. Глухой пер. № 3, кв. 8.

Kareivis JUOZAS MISIUS Abromiškių sod., Anykščių val., ieškau žmonos su 5 vaikų. Gomel, 245 zapasn. polev. gosptel. 1024—1

ANTANAS KAVALIAUSKAS, buvusiis Raudondvario lekaus, ieško giminių ir pažįstamų. Rakovo, Min. gub. Organistu, per. Kovalev. 996—1

Kareivių Jono Kalvaičio ir Juozo Gutaveckio ieško JURGIS GRAŽULIS Šilsvadžių kaim., Pajevonių gm. Vilkav. ap. Полоцк, Азаровская 56. 1027—2

ANTANAS MILIUS Liepakių kaim., Krokialaukio gm., Kalvarijos ap. Suv. g. dabar gyvena Jaroslavlėje Jaroslavl, Романовская 44. Литовский Комитет. 1029—4

ANTANAS GERULIS Palėvenės par., Bajoriškių sod., ieško motinos ir pažįstamų. Petrograd, Каменный ост. 2 Бер. Аллея д. 47

KLIAMAS ANDRIUS, iš Avikilų, Liudvinavo parapijos, Kalvarijos ap., Suv. gub., ieškau brolio Juozo, giminių ir pažįstamų. Atsilepkite! Gor. Воронеж, губ., Трубочный завод, 3 маст. № 2205, Андрею Клямасу. 1085—2

MARČIAUSKAS FLORIJONAS, iš Sidlavos m. Raseinių ap., Kauno gub., ieškau dukters Joanos 17 metų. Atsilepkite! Gor. Воронеж, губ., Б. Садовая, Склад машин Т-ва „Сталь“ Флориану Марчевскому. 1086—2

ANTANAS MIKOLIJONAS iš Bauskės-Laukės, Saločių par., Panevėžio ap., Kauno gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Prašau atsilepti: Ярославль, Романовская 41. Литовский Комитет. 108P—5

JUOZAPAS ŠIMAS iš Kauno gub., Zarasų ap., Pandėlio valsč., Meškėnų kaimo, ieškau žmonos ir tėvų, Stanislovo ir Onos Aglinskių iš to pat kaimo. Adr. Jaroslavl, Романовскоя 44. Litovskij Komitet. 1088—3

JUOZAS NORVAIŠA iš Mintaujos ieško žmonos Elenos 35 m. su trimis vaikais. Prašau atsilepti: Jaroslavl, Романовская 44. Litovskij Komitet. 1089—3

BARBORA KERŠIENĖ iš Rygos ieško tėvų: Jono ir Veronikos Kanišauskių ir brolių. Prašau atsilepti: Jaroslavl, Романовская 44, Litovskij Komitet. 1090—3

MASLAUSKIENĖ MARIJONA iš Rygos ieško seserų: Anelės Leveckienės ir Uršulės Žebrauskienės iš ten pat. Adr. Jaroslavl, Романовская 44. Litovskij Komitet. 1091—2

MALVINA PUKAUNIKAITĖ (Antano dukterė) iš Kauno gub., Ukmergės ap., Vaitkiškių valsč., Slabados sod., prašau atsilepti tėvelių, brolių, seselių, giminių ir pažįstamų. Москва, Петроградское шоссе д. 7, кв. 102. Мальвинѣ Пуйковникъ. 1092—2

ANELĖ GALIČAITĖ iš Kauno gub., ir aps. Ariogalos val., Milvydų sod., prašau tėvelių ir pažįstamų atsilepti: Москва Александровский пер. д. 35, кв. 2. Анелѣ Галичкѣ. 1093—1

MULERSKIS JUOZAS iš Seinų Suvalkų gub., ieškau tėvų. Gor. Воронеж, Литовский Комитет. 1075—1

ŠALAVIEJUTĖ IEVA iš Vildžiūnų, Kurklių par., Ukmergės apskrit., Kauno gub. ieškau seserų ir giminių. Atsilepkite: gor. Воронеж, Гамовская ул. № 16. 1076—1

SUTKAITYTĖ VERONIKA iš Pamituvų, Stakių parapijos, Kauno gub., ieškau seserų ir pažįstamų. Gor. Воронеж, Гамовская ул. № 16. 1077—1

ZABARSKAITĖ DOMICELĖ noriu susirašinėti su plungiečiais. Gor. Воронеж, Старо-Московская ул. д. 19. Д. Заборской. 1077—1

VENCIOTĖ JUZĖ iš Paežerių valsčiaus, Suvalkų gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Atsilepkite: gor. Воронеж, Старо-Московская ул. № 19. 1079—1

LUKŠIENĖ AGNIEŠKA iš Suvalkų m. ieškau savo tėvo Jurgio Brusoko ir Balbieriškio teisėjo Vilautaičio. Atsilepkite! Gor. Воронеж, Литовский Комитет, Агнѣшкѣ Лукшо. 1080—1

KLABYS PETRAS iš Būdų Kuršėnų parapijos, Šiaulių apskrit., Kauno gub., ieškau seserų Onos ir Leonoros. Gor. Воронеж, Литовский Комитет, Петру Клубасу. 1081—1

ŽAUNIERAITIENĖ JADVIGA iš Marijampolės, Suvalkų gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Gor. Воронеж, Старо-Московская ул. д. № 19. Я. Жеунерайтис. 1082—1

SVETAVIČIENĖ VINCENTA iš Prienų, Marijampolės ap., Suvalkų gub., ieškau vyro Jono, dukters Vincentos 18 m. ir sūnaus Stasio 14 m. Atsilepkite! Gor. Воронеж, губ., Старо-Московская ул. № 19. Винцентинѣ Святвичѣ. 1083—2

RAUGEVIČIENĖ MAGDĖ iš Balbieriškio, Suv. gub., ieškau vyro Andriejaus kareivio, giminių ir pažįstamų. Gor. Воронеж, губ., Литовский Комитет, Магдаленѣ Раугевичѣ. 1084—1

NASTAZIJA KURKLEIČYTĖ, ieško giminių ir pažįstamų iš Kauno gub. Obelių parap., Bičelių sod. Petrograd, Рижский пр. № 68, кв. 28. 1233—2

VALERIJA RAŠTİKAITĖ iš Kauno gub., Telšių ap. Sedos m., ieškau tėvų giminių ir pažįstamų. Petrograd, Лермонтовский пр. 17, кв. 3. 1135—1

EMA PAUL'ENE ieškau savo vyro Richard Paulio ir sesers Utilijos Valataitės iš Kauno gub., Raseinių ap. Tauragės m. Atsilepkite: Petrograd, Лермонтовский пр. 17, кв. 3. 1136—1

STEP. KAMPĖLIS, gyvenęs Rygoje, ieškau motinos, seserų ir pažįstamų. Могилев на Днѣпрѣ, Екатерининская ул. № 5, домъ Вецрубина. 1123—1

Kareivis BONAVENTŪRA JURGUTIS iš Kauno gub. Mosėdės parap. Gonlaukio sod., ieškau brolio Mykolo KANADOJE, giminių ir pažįstamų. Дѣйствующая армія 11-я Автомобильная рота. 1062—1

PETRONĖLĖ BLOSKEVIČIENĖ iš Navikų kaimo Gudelių parap., ieškau tėvo Vinco, giminių ir pažįstamų. Рыбинск, Спасская ул. домъ № 15, Литовский Комитет. 1064—3

ALEKSANDRAS KURMAUSKAS, Naumiesčio vargoninkas, prašo atsilepti draugų ir giminių. Воронеж, ст. Московская 19, д. Клочкова. 101—1

STANISLAVA LEŠCINSKAITĖ Poliškio ok., Krakų par., Kauno gub., ieškau giminių ir savųjų. Adr. Киев, Обсерваторный пер, № 21, кв. 5. 1012—1

ANĖLĖ SAVICKAITĖ iš Kauno gub. Šiaulių apskr., Kuršėnų m., ieškau tėvų ir seserų iš Kuršėnų, gyvenusių prie Kurtavėnų g-vės, taip pat ieškau giminių ir pažįstamų. Prašau žinančių pranešti: Петроград, Кирочная ул. № 43-6 кв. 3. 1067—1

PETRAS STUOCIS iš Ičiūnų, Panevėžio ap., prašau vaškičių giminių ir pažįstamų atsilepti: Петроград, Лейхтенбергская № 37, кв. 90. 1070—2

JURGIS MARCINKIČIUS Butrimiškių kaim., Udrijos val., Kalv. p., Suv. g., ieško Martyno Kazlausko ir jo pačios Marcelės. Рамзай, Пензенской губ. 1007—4

KAZYS KLORAS ieškau sūnaus Kazimiero ir Alfonso Urbono Akmenės miest., Šiaulių ap.

ELENA DOVYDAITIENĖ ieškau sūnaus Antano ir Juozapo Kužų miest. Gruzdžių val., Šiaulių ap.

BARBORA LUKAŠEVIČAITĖ iešk. sesers Veronikos Pikiunių sod., Seredžiaus par., Kauno g. Adr.: Тула, Госпитальная ул. № 41, д. Зуев., пріють № 46. 1008—1

ADOLFAS PELEDA Paužuolių sod., Kuktiškių val., Vilniaus gub. ieškau brolio Baltramiejaus, uošvienės Justinos Bulikos ir Vincento Bulikos. Оренбург, Польский бар. № 5. Ад. Пеледа. 1005—1

Petras Veblauskas Laborų k., Linkuvos par., Panevėžio ap., Kauno g. ieškau brolio Aleksandro. Полоцк, Азаровская ул. 56. 1026—3

ANIA SABAITĖ Kauno gub., Linkovos val., Švobiškio sod., ieškau Alfono Janušaičiūsių iš sod. Slinkių, ir pažįstamų. Петроград, Глазовская д. 9 кв. 45

VINCAS MARCINKIČIUS, Alytaus (Suv. gub.) vargonininkas, ieško švogerio Jono ir sesers Rudaičių iš Šančių, Kauno priemiesčio. Петроград, Воронежская 41—33. 1071—1

JONAS STANYS iš Skapiškio, Ukmergės apskr., Kauno gub., ieškau tėvų, seserų ir brolio; prašau apie juos pranešti: Петроград, Монежний пер. № 9, кв. 14. 1072—1

JONAS SABASTINAVIČIUS iš Skapiškio Ukmergės apskr., Kauno gub. ieškau tėvų ir seserų. Петроград, Монежний пер. № 9, кв. 14. 1078—1

MOTIEJUS SIMONAVIČIUS iš Kalnėnų Balbieriškio gm., Marijampolės ap., ieško Adomo Kovaliausko. Тамбов, Тезиковская 65, Литовский Комитет. 1010—1

Ieškau brolio Antano Golubecko ir sesers Onos Golubeckaitės Kamačių miest., Zarasų ap., Kauno gub. Adr.: Dominykas Golubeckas, Tula, Tatjana vorak. Petrovskaja gatv. 991—1

KAZIMIERA STONAITĖ Šiaulių m. ieško brolio Roko, sesers Elžbietos, motinos Apolonijos ir pusbr. Karčiausko. Ярославль, Шавельское по воинск. пов. присут. 981—1

ANTANAS MATULIONIS Duokiškio miest., Zarasų ap., Kauno g., noriu susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais duokiškičiais ir duokiškietėmis. Воронеж, Большая Дѣвиченская 28. 1023—1

JONAS SIPAVIČIUS iš Baisogalos ieškau giminių ir pažįstamų. Симферополь, Салгирная № 4. 973—1